

کد کنترل

639

E

آزمون ورودی دوره‌های کارشناسی ارشد ناپیوسته داخل - سال ۱۴۰۱

صبح جمعه
۱۴۰۱/۰۲/۳۰

جمهوری اسلامی ایران
وزارت علوم، تحقیقات و فناوری
سازمان سنجش آموزش کشور

«اگر دانشگاه اصلاح شود مملکت اصلاح می‌شود.»
امام خمینی (ره)

الهیات و معارف اسلامی (مخصوص اهل تسنن) (کد ۱۱۱۵)

زمان پاسخ‌گویی: ۱۲۰ دقیقه

تعداد سؤال: ۱۱۰

جدول مواد امتحانی، تعداد و شماره سؤال‌ها

ردیف	مواد امتحانی	تعداد سؤال	از شماره	تا شماره
۱	زبان عمومی و تخصصی (انگلیسی)	۳۰	۱	۳۰
۲	زبان عربی	۲۰	۳۱	۵۰
۳	فقه	۳۰	۵۱	۸۰
۴	اصول	۳۰	۸۱	۱۱۰

این آزمون نمره منفی دارد.

استفاده از ماشین حساب مجاز نیست.

* متقاضی گرامی، وارد نکردن مشخصات و امضا در کادر زیر، به منزله غیبت و حضور نداشتن در جلسه آزمون است.

اینجانب با شماره داوطلبی با آگاهی کامل، یکسان بودن شماره سندلی خود را با شماره داوطلبی مندرج در بالای کارت ورود به جلسه، بالای پاسخنامه و دفترچه سؤالها، نوع و کد کنترل درج شده بر روی دفترچه سؤالها و پایین پاسخنامه را تأیید می‌نمایم.

امضا:

زبان عمومی و تخصصی (انگلیسی):

PART A: Vocabulary

Directions: Choose the word or phrase (1), (2), (3), or (4) that best completes each sentence. Then mark the answer on your answer sheet.

- 1- Please leave ----- directions for the housekeeper, so she knows what needs to be done.
1) authentic 2) restless 3) cursory 4) explicit
- 2- The islands ----- their name from the sacred images found on them by the early European navigators.
1) derive 2) illustrate 3) infer 4) grasp
- 3- People love the Presidio because it is in close ----- to many area attractions, including the famous aquarium, the SFB Morse Botanical Reserve and the Spanish Bay Resort Golf Course.
1) relevance 2) proximity 3) accord 4) observation
- 4- This system, which for many years subsequently was regarded as authoritative, has been subjected to ----- criticism by later economists, and it is perhaps not too much to say that it now possesses mainly a historical interest.
1) transient 2) feeble 3) vigorous 4) shaky
- 5- Although Norman could ----- his sister's story about her innocence to absolve her, he refused to do so because he was angry at her.
1) corroborate 2) testify 3) fulfill 4) retain
- 6- When he came in to tea, silent, -----, and with tear-stained face, everybody pretended not to notice anything.
1) facetious 2) showy 3) mercurial 4) morose
- 7- Since color is absorbed as it travels through water, the deeper you are, the more likely you will notice a ----- in the clarity of reds, oranges and yellows.
1) intensification 2) deception 3) reduction 4) competition
- 8- As the students argued, the teacher tried to ----- them into silence with the threat of a detention.
1) impose 2) condemn 3) condense 4) coerce
- 9- Teachers who consider cartoons and comic books ----- to students' literacy skills often use class time to deride these media.
1) pertinent 2) harmful 3) conducive 4) indispensable

- 10- Salt is valued not only because of its ----- as a condiment and preservative, but also because they are essential to the health of humans and animals.
 1) variances 2) properties 3) predictors 4) temptations

PART B: Cloze Test

Directions: Read the following passage and decide which choice (1), (2), (3), or (4) best fits each space. Then mark the correct choice on your answer sheet.

Being funny has no place in the workplace and can easily wreak havoc (11) ----- an otherwise blossoming career. Of course, laughter is necessary in life. But if you crack jokes (12) ----- snide remarks at work, you will eventually not be taken (13) ----- . You will be seen as someone who wastes time (14) ----- could better be spent discussing a project or an issue. Additionally, many corporate-minded individuals do not have the time to analyze comments with hidden meanings-they will take what you say (15) ----- and as an accurate representation of your professionalism in the workplace.

- 11- 1) on 2) in 3) at 4) for
 12- 1) which they make 2) to be made 3) and make 4) then make
 13- 1) by some others serious 2) serious by others
 3) being seriously by others 4) seriously by others
 14- 1) and 2) when 3) that 4) that it
 15- 1) is absolute 2) as absolute 3) be absolute 4) that is absolute

PART C: Reading Comprehension

Directions: Read the following three passages and answer the questions by choosing the best choice (1), (2), (3), or (4). Then mark the correct choice on your answer sheet.

PASSAGE 1:

Although the Quran is the unrivalled supreme revelation of Islam, the tradition also recognizes a second form of revealed scripture: the hadith. Technically, Muslims came to define the hadith as “the attested reports of the sayings, actions, and tacit approvals and accounts of the Prophet Muhammad (SAW)”. These present records of the Prophet’s (SAW) statements, as well as statements by his companions relating to him.

Collectively the hadith literature provides evidence for the Prophet’s (SAW) way of life (Sunnah), so that the word Sunnah is in the eyes of many synonymous with the word hadith. The relationship between the Quran and hadith is well defined: the hadith either emphasizes what is in the Quran (Sunnah muakkidah), explains the manner in which something should be carried out (Sunnah mubayyinah) or introduces teaching based on certain Quranic verses or principles (Sunnah muthbitah). The latter category in particular was to become a prime source of material for the theologians.

The vast corpus of hadith includes reports of the Prophet's (SAW) childhood and his experiences in Mecca before his prophetic career began; but most hadith refer to the Medina period, when the Prophet (SAW) had thousands of followers who asked him questions and received instruction from him in all aspects of the new religion. The hadith show the Prophet (SAW) as a skilled communicator and teacher.

- 16- The passage primarily discusses -----.
- 1) Prophet's (SAW) childhood experiences
 - 2) Quran as the supreme revelations of Islam
 - 3) hadith as a form of revealed scripture
 - 4) interpretations of hadiths by Prophet's (SAW) companions
- 17- The word "unrivalled" in paragraph 1, is closest in meaning to which of the following?
- 1) Unique
 - 2) Average
 - 3) Equivocal
 - 4) Unrevealed
- 18- According to paragraph 1, which statement is NOT true about hadith?
- 1) Hadith includes confirmed sayings by Prophet (SAW).
 - 2) Hadith includes valid reports of actions by Prophet (SAW).
 - 3) Prophet's (SAW) companions have contributed to collecting hadith.
 - 4) Tradition considers hadith as the most important source of knowledge.
- 19- According to paragraph 2, which of the following emphasizes on what is in the Quran?
- 1) Sunnah muthbita
 - 2) Sunnah muakkidah
 - 3) Sunnah mubayyina
 - 4) Sunnah qawliyyah
- 20- According to paragraph 3, most hadith from Prophet Muhammad (SAW) -----.
- 1) refer to his time in Mecca
 - 2) are related to his childhood
 - 3) refer to his time in Medina
 - 4) belong to the time before he became a prophet

PASSAGE 2:

Despite the ordering found in the Prophetic tradition, we can think of the use of the tongue as the default mode of forbidding wrong. There are innumerable anecdotes about the verbal reproofs administered by pious Muslims to wrongdoers. The scholars, as might be expected, have a lot to say about the importance and variety of such reproofs. One Shafiite scholar tells us that to forbid wrong you must know how to talk to people of every social class in a manner appropriate to each.

The most obvious distinction relates to the degree of abrasiveness with which the wrongdoer is addressed. Here Ghazzali in his classification has no less than three levels corresponding to the oral mode.

The first is informing someone who is acting wrongly out of ignorance. The example he gives is a peasant performing the ritual prayer incorrectly; you know that this results from ignorance, since if the peasant did not wish to pray correctly, he would not be trying to do so at all.

The second of Ghazzali's oral levels is exhortation. This is for someone who, unlike the peasant, knows that what he is doing is wrong. Such exhortation may involve quoting traditions to him and telling him stories about pious Muslims of early times. But you should do this in a civil and sympathetic way, and without the self-satisfied arrogance to which scholars so easily fall victim.

Third level is harsh language. This is for someone who not only knows that he is doing wrong but responds to a civil exhortation with obduracy and contempt. What you say to such a person should be fair comment, such as: 'You fool! Don't you fear God?'

21- What is the best title for the passage?

- 1) Muslim Scholars' Views Toward Forbidding Wrong
- 2) Exhortation in Ghazzali's Classification
- 3) Individual's Reactions to Verbal Reproofs
- 4) The Use of Tongue in Forbidding Wrong

22- According to paragraph 1, which statement is true?

- 1) The writer considers tongue as the dominant mode of forbidding wrong.
- 2) Considering social status is irrelevant to forbidding wrong and exhortation.
- 3) In the Islamic anecdotes one could rarely find anything related to forbidding wrong.
- 4) Muslim scholars have failed to pay due attention to the role of tongue in forbidding wrong.

23- Based on Ghazzali's classification, which of the following individuals must receive the harshest form of verbal reproof?

- 1) A person who does something wrong despite their knowledge of their wrong action.
- 2) A person who does something wrong out of their lack of knowledge.
- 3) A person who does something wrong deliberately without any fear.
- 4) A person who does something wrong inadvertently.

24- The word "he" in paragraph 4 refers to -----.

- 1) Peasant
- 2) Ghazzali
- 3) A wrongdoer
- 4) A pious Muslim

25- Which statement is NOT true about exhortation?

- 1) It is best to be done in a civil and sympathetic way.
- 2) It may involve using quotes from Islamic traditions.
- 3) It might be useful to use anecdotes from faithful Muslims.
- 4) It is suitable for someone like the peasant in the third paragraph.

PASSAGE 3:

Charity is not just recommended by Islam, it is required of every financially stable Muslim. Giving charity to those who deserve it is part of Muslim character and one of the Five Pillars of Islamic practice. Zakat is viewed as "compulsory charity"; it is an obligation for those who have received their wealth from God to respond to those members of the community in need. Devoid of sentiments of universal love, some people know only to hoard wealth and to add to it by lending it out on interest. Islam's teachings are against this attitude. Islam encourages the sharing of wealth with others and helps people to stand on their own and become productive members of the society. In Arabic it is known as zakat which literally means "purification", because zakat is considered to purify one's heart of greed. Love of wealth is natural and it takes firm belief in God for a person to part with some of his wealth. Zakat must be paid on different categories of property — gold, silver, money; livestock; agricultural produce; and business commodities — and is payable each year after one year's possession. It requires an annual contribution of 2.5 percent of an individual's wealth and assets.

Like prayer, which is both an individual and communal responsibility, zakat expresses a Muslim's worship of and thanksgiving to God by supporting those in need. In Islam, the true owner of things is not man, but God. Acquisition of wealth for its own sake, or so that it may increase a man's worth, is condemned.

- 26- The word "stable" in paragraph 1 is closest in meaning to which of the following?
 1) Incredible 2) Sufficient 3) Inconsistent 4) Steady
- 27- According to paragraph 1, which statement is NOT true about zakat in Islam?
 1) It must be paid from the wealth one has collected.
 2) It is paid to those members of the community who are in need.
 3) It is considered as one the Five Pillars of Islamic practice.
 4) It is a necessity for every Muslim regardless of their financial status.
- 28- According to paragraph 2, zakat clears hearts from which of the following?
 1) Greed 2) Charity 3) Sadness 4) Love of wealth
- 29- According to the passage, zakat is considered obligatory because of all the following EXCEPT -----.
 1) The real owner of wealth is not man but God
 2) It is a way of showing Muslims' gratefulness toward God
 3) It is a way of asking God for opportunities to collect more wealth
 4) Like prayer it is an act that shows Muslims' worship of God
- 30- According to the passage, zakat -----.
 1) is paid only on silver and livestock
 2) may be paid from loaned properties
 3) is paid annually from one's wealth
 4) is considered as a voluntary form of charity

زبان عربی:

■ ■ عین الأنسب و الأدق في الجواب للترجمة أو المفهوم أو التعريف (۳۱-۳۸)

۳۱- عین الخطأ:

- (۱) ﴿ و ما هو بهزل ﴾: و آن هزل نیست!
 (۲) ﴿ إنه لقول فصل ﴾: که آن سخنی قاطع است!
 (۳) ﴿ والسما ذات الرجع ﴾: و سوگند به آسمان بازگشتنی!
 (۴) ﴿ والأرض ذات الصدع ﴾: و سوگند به زمین پرشکاف!

۳۲- فی وصف القرآن: «أخذ العلماء من الملل المختلفة على ما أفسدوا من عقائدهم و ما خلطوا في أحكامهم و ما حرفوا بالتأويل في كتبهم، و شرع للناس أحكاماً تنطبق على مصالحهم»:

(۱) دانشمندان مذاهب مختلف را به خاطر اعتقاداتی که تباه کردند، و احکامی که مخلوط نمودند و به خاطر آنچه در کتابهایشان با توجیه تحریف کردند مورد مؤاخذه قرار داد، و احکامی متناسب با مصالحشان بنیان نهاد.

(۲) دانشمندان ملت‌های مختلف را به خاطر آن بخش از اعتقاداتشان که فاسد کرده بودند و احکامی که به هم درآمیخته بودند و چیزهایی که با توجیه در کتابهایشان تحریف کرده بودند مؤاخذه کرد، و احکامی منطبق بر مصالحشان مقرر کرد.

(۳) دانشمندان ادیان مختلف را به خاطر آنچه که از اعتقاداتشان تباه کردند، و احکامی که حق و باطل را در آن به هم درآمیختند و چیزهایی که در کتابهایشان با تأویل و توجیه تحریف نمودند مورد مؤاخذه قرار داد، و برای مردم احکامی متناسب با مصالحشان وضع کرد.

(۴) دانشمندان ملت‌های مختلف را به خاطر اعتقاداتی که تباه کردند و احکامی که حق و باطل را در آن به هم درآمیختند و به خاطر چیزهایی که در کتابهایشان با توجیه و تأویل تحریف نمودند مورد مؤاخذه قرار داد، و برای مردم احکامی متناسب با منافعشان بنا نهاد.

۳۳- «فَادِنِ عَلَى الْقَرِيبِ الْمُقْرَبِ نَفْسَهُ و لَا تُشْهِدِ الشُّورَى امراً غَيْرَ كَاتِمٍ»:

(۱) خودت را به خویشاوندی که به تو نزدیک می‌شود نزدیک گردان و انسانی را که رازدار نیست، طرف مشورت قرار مده!

(۲) کسی که تو را به خود نزدیک می‌کند، بر خویشاوندانت برتری ده و هرگز با انسانی که راز نگهدار نیست مشورت مکن!

(۳) خویشاوندی که خود را به تو نزدیک می‌کند بر دیگری ترجیح بده و با انسانی که رازدار نیست به رازینی نپرداز!

(۴) آنکه خودش را به تو نزدیک می‌کند، او را به خود نزدیک گردان و بر خویشاوندان برتری بده و با انسانی که راز نگهدار نیست، مشورت مکن!

۳۴- «و من نكد الدنيا على الحر أن يرى عدواً له ما من صداقته بَدْءٌ»:

(۱) هرکس دنیا را محکوم نماید آزادگی خود را نمایان ساخته و نباید با هیچ دشمنی دوستی کند!

(۲) یکی از مصیبت‌های روزگار بر انسان آزاده آنست که دشمنی داشته باشد که ناگزیر باشد با او دوستی نماید!

(۳) کسی که مورد خشم دنیا واقع شود دشمن پیدا می‌کند و در این صورت ناگزیر خواهد بود با او دوستی نماید!

(۴) هیچ‌کس نمی‌تواند آزاده باشد و با دشمنی که برای خود می‌بیند دوستی ننماید چون در دنیا از آن ناگزیر می‌باشد!

۳۵- عَيْنُ الْخَطَا لِلْمَفْهُومِ:

(۱) الْمَنِيَّةُ و لَا الدَّنِيَّةُ: آرزو، سرمایه مفلس است!

(۲) حَنَّ قَدْحٍ لَيْسَ مِنْهَا: نه هر که سر بتراشد قلندری داند!

(۳) قَبْلَ الرِّمَاءِ تُمْلَأُ الْكِنَانُ: علاج واقعه قبل از وقوع باید کرد!

(۴) مِنْ مَأْمَنِهِ يُؤْتَى الْحَذِرُ: آدم از جایی که فکرش را نمی‌کند ضربه می‌خورد!

٣٦- « يُعْشُونَ حَتَّى مَا تَهَرُّ كَلَابُهُمْ لَا يَسْأَلُونَ عَنِ السَّوَادِ الْمُقْبِلِ ». عَيْنَ الْمَفْهُومِ الْمَطْوِيِّ فِي الْبَيْتِ:

(١) الغرور (٢) البخل (٣) السخاء (٤) التواضع

٣٧- « مسلمانان وقتی با فرهنگ جدید اروپا آشنا شدند، خود از میراث ادبی گرانبهای بر خوردار بودند »:

(١) حينما اعترف المسلمون بالحضارة الأوروبية الجديدة لم يكونوا أنفسهم بلاتراث أدبي غالٍ.

(٢) إنَّ المسلمين حين تعرّفوا على الثقافة الأوروبية الجديدة، كانوا أنفسهم ذوي تراث أدبي ثمين.

(٣) إنَّ المسلمين عندما عرفوا الثقافة الغربية الحديثة للاروبيين لم يكونوا أنفسهم بلاتراث أدبي ثمين.

(٤) حينما تعارف المسلمون على المدنية الحديثة للاروبيين كانوا هم أنفسهم أصحاب تراث أدبي غالٍ.

٣٨- « رسیدن به آرزوی وحدت اسلامی، فقط با همزیستی مسالمت آمیز و حلّ اختلافات بین المللی از راههای

مسالمت آمیز حاصل می شود »:

(١) من الممكن الوصول إلى أمل الوحدة الإسلامية بالتعايش السلمي و تسوية الخلافات العالمية بطرق سلمية.

(٢) إنّما يتأتى الوصول إلى أمنية الوحدة الإسلامية بالتعايش السلمي و تسوية الخلافات الدولية بطرق سلمية.

(٣) إنّ الوصول إلى أمنية الوحدة الإسلامية يحصل فقط بتعايش السلم و حلّ الخلافات العالمية بطرق سلمية.

(٤) إنّما يتأتى الوصول إلى أمنية الوحدة الإسلامية بالتعايش السلم و التسوية الدولية للخلافات بطرق سلمية.

■ ■ عَيْنَ الْمُنَاسِبِ لِجَوَابِ عَنِ التَّشْكِيلِ (٣٩ و ٤٠)

٣٩- عَيْنَ الْخَطَا:

(١) اِعْلَمْ يَا بُنَيَّ اَنْ اَمَامَكَ عَقَبَةٌ كَوْوَدًا، الْمُخِيفُ فِيهَا اَحْسُنْ حَالًا مِّنَ الْمُثْقَلِ،

(٢) وَ الْمُبِطِيُّ عَلَيْهَا اَقْبَحُ حَالًا مِّنَ الْمُسْرَعِ، وَ اَنْ مَهِيْطَكَ بِهَا لَا مَحَالَةَ،

(٣) اِمَّا عَلَيَّ جَنَّةٌ اَوْ عَلَيَّ نَارٌ، فَارْتَدُّ لِنَفْسِكَ قَبْلَ نُزُولِكَ،

(٤) وَ وَطِئِ الْمَنْزَلَ قَبْلَ حُلُولِكَ، فَلَيْسَ بَعْدَ الْمَوْتِ مُسْتَعْتَبٌ!

٤٠- عَيْنَ الْخَطَا:

(١) اَهْلُ الْبَدْوِ، وَ اِنْ كَانُوا مُقْبِلِيْنَ عَلَي الدُّنْيَا مِثْلَ اَهْلِ الْحَضَرِ،

(٢) اِلَّا اَنَّهُ فِي الْمِقْدَارِ الضَّرُورِيِّ، لَا فِي الثَّرْفِ وَ لَا فِي شَيْءٍ مِّنْ اَسْبَابِ الشَّهَوَاتِ وَ دَوَاعِيهَا،

(٣) فَعَوَانْدُهُ فِي مُعَامَلَاتِهِمْ عَلَي نِسْبَتِهَا، وَ مَا يَحْصُلُ فِيهِمْ مِّنْ مَّذَهَبِ السُّوءِ،

(٤) وَ مَذْمُومَاتِ الْخُلُقِ بِالنِّسْبَةِ اِلَى اَهْلِ الْحَضَرِ اَقْلُّ بِكَثِيْرٍ، فَهَمْ اَقْرَبُ اِلَى الْفِطْرَةِ الْاَوْلَى!

■ ■ عَيْنُ الْخَطَأِ فِي الْإِعْرَابِ وَ التَّحْلِيلِ الصَّرْفِيِّ (٤١-٤٣)

٤١- ﴿وَ إِذَا جَاءَتْهُمْ آيَةٌ قَالُوا لَنْ نُؤْمِنَ حَتَّى نُؤْتَىٰ مِثْلَ مَا أُوتِيَ رَسَلُ اللَّهِ﴾:

- ١) نُؤْمِنُ: فعل مضارع من باب إفعال، معتل و معتل (مصدره: إيمان) / فعل منصوب بحرف «لن» و فاعله الضمير المستتر فيه وجوباً تقديره «نحن»
- ٢) جَاءَتْ: معتل و أجوف و كذلك مهموز اللام، متعد و مبني للمعلوم / فعل و فاعله «آية» و الجملة فعلية و مضاف إليه و مجرور محلاً
- ٣) نُؤْتَىٰ: معتل و ناقص (إعلاله بالقلب) / فعل منصوب تقديرًا بحرف «أن» المقدرة في «حتى» و نائب فاعله الضمير المستتر فيه وجوباً
- ٤) أُوتِيَ: فعل ماضٍ - من باب إفعال (فيه قلب الهمزة واوًا) / فعل و نائب فاعله «رسل» و الجملة فعلية و صلة، و عائدها محذوف

٤٢- «إِذَا مَحَاسِنِي اللَّاتِي أَتَيْتُ بِهَا عُدَّتْ ذُنُوبًا، فَقُلْ لِي كَيْفَ أَعْتَذِرُ»:

- ١) أَتَيْتُ: فعل ماضٍ - متعد بالياء / فعل و فاعله ضمير التاء البارز، و الجملة فعلية و صلة و عائدها ضمير «ها»
- ٢) إِذَا: اسم غير متصرف، من أدوات الشرط غير الجازمة، خافض لشرطه و متعلق: بجوابه، منصوب محلاً على أنه مفعول فيه للزمان
- ٣) عُدَّتْ: فعل ماضٍ - مبني للمفعول أو للمجهول / نائب فاعله الضمير المستتر، و الجملة فعلية و مفسرة للجملة الشرطية المحذوفة
- ٤) اللَّاتِي: اسم - موصول خاص أو مختص، للجمع المؤنث/ نعت سببي و مرفوع بضممة مقدرة بالتبعية للمنعوت «محاسن»

٤٣- «وَ لَسْتُ أَبَالِي بَعْدَ فَقْدِي مَالِكًا أَمْ مَوْتِي نَاءٍ أَمْ الْآنَ وَقَعُ»:

- ١) نَاءٍ: مفرد مذكر - مشتق و اسم فاعل (مصدره: نأى) - معرب - ممدود / خبر مفرد و مرفوع بضممة مقدرة
- ٢) لَسْتُ: فعل ماضٍ - معتل و أجوف - مبني على السكون / من الأفعال الناقصة و هي من النواسخ اسمه الضمير البارز
- ٣) مَالِكًا: اسم - مفرد مذكر - مشتق و اسم فاعل - معرفة (علم) - معرب - منصرف / مفعول به لشبه الفعل «فقد» و منصوب
- ٤) أَبَالِي: مضارع - مزيد ثلاثي (من باب مفاعلة) - معتل و ناقص / فعل مرفوع بضممة مقدرة، فاعله الضمير المستتر و الجملة خبر «ليس»

■ ■ عَيْنُ الْمُنَاسِبِ لِلْجَوَابِ عَنِ الْأَسْئَلَةِ التَّالِيَةِ (٤٤-٥٠)

٤٤- عَيْنُ الصَّحِيحِ عَنِ بَابِ الْأَفْعَالِ التَّالِيَةِ: ﴿ فَأَنْتَ عَنْهُ تَلَهَّى / وَ لَا تَتَّابِرُوا بِالْأَلْقَابِ / لَا يَسْمَعُونَ إِلَى الْمَلَأِ

الْأَعْلَى﴾

(١) تَفْعِيلٌ، تَفَاعُلٌ، افْتَعَالٌ (٢) تَفَعَّلَ، تَفَاعَلُ، تَفَعَّلَ

(٣) تَفَعَّلَ، مَفَاعَلَةٌ، تَفَعَّلَ (٤) تَفَعَّلَ، تَفَاعَلُ، تَفَعَّلَ

٤٥- عَيْنُ الصَّحِيحِ فِي تَصْغِيرِ « عَصَا، صِيفَةٌ، جُوعَانٌ، عُنْكَبُوتٌ »:

(١) عُصَيٌّ، وَصِيفٌ، جُوعِيَانٌ، عُنْكَبُوتٌ (٢) عُصَيٌّ، وَصِيفَةٌ، جُوعِيَانٌ، عُنْكَبُوتٌ

(٣) عُصَيَّةٌ، وَصِيفَةٌ، جُوعِيَانٌ، عُنْكَبُوتٌ (٤) عُصَيَّةٌ، وَصِيفٌ، جُوعِيَانٌ، عُنْكَبُوتٌ

٤٦- عَيْنُ الْخَطَأِ فِي وَائِ الْعَطْفِ:

(١) حَضَرْنَا وَ زَمَلَاؤُنَا فِي الصِّفِّ مَتَأَخِّرِينَ.

(٢) حَضَرَ الطَّلَبَةَ وَ أَسْتَاذَهُمْ فِي الصِّفِّ مَبْكَرِينَ.

(٣) الطَّالِبَاتُ حَضَرْنَ هُنَّ وَ زَمِيلَاتَهُنَّ فِي الصِّفِّ.

(٤) أَسْرَعَتِ الطَّالِبَاتُ وَ أَسْتَاذَتَهُنَّ لِلْحَضُورِ فِي الصِّفِّ.

٤٧- عَيْنُ الصَّحِيحِ فِي الْبِنَاءِ لِلْمَعْلُومِ وَ لِلْمَجْهُولِ: « إِذَا ثَلَيْتَ عَلَى الْمُؤْمِنِينَ آيَاتِ اللَّهِ زَادَتْهُمْ إِيمَانًا »

(١) إِذَا تَلَى عَلَى الْمُؤْمِنِينَ آيَاتِ اللَّهِ زِيدَ إِيمَانَهُمْ!

(٢) إِذَا تَلَى عَلَى الْمُؤْمِنِينَ آيَاتِ اللَّهِ زِيدُوا إِيمَانًا!

(٣) إِذَا تَلَا أَحَدٌ عَلَى الْمُؤْمِنِينَ آيَاتِ اللَّهِ زِيدُوا إِيمَانًا!

(٤) إِذَا تَلَا النَّاسُ عَلَى الْمُؤْمِنِينَ آيَاتِ اللَّهِ زِيدَتْ إِيمَانَهُمْ!

٤٨- عَيْنُ الْخَطَأِ:

(١) رَأَيْتَ نَفْسِي فِي خَطَرٍ فَتَرَكْتُ الْمَكَانَ!

(٢) رَأَيْتُنِي فِي خَطَرٍ فَابْتَعَدْتُ سَرِيعًا!

(٣) عَلَّمْتُنِي دَرْسًا لَنْ أَنْسَاهُ طَوْلَ الْحَيَاةِ!

(٤) عَلَّمْتَ نَفْسِي دَرْسًا لَمْ أَتَعَلَّمْهُ مِنْ أَحَدٍ!

٤٩- عَيْنُ الْخَطَأِ لِلْفَرَاغِ: «... مَعْشَرَ الْمُسْلِمِينَ أَصْدَقُ النَّاسِ!»

(١) نَحْنُ

(٢) أَوْلَئِكَ

(٣) أَنْتُمْ

(٤) إِيَّاهُمْ

٥٠- عَيْنُ الْخَطَأِ (فِي بَابِ الْإِسْتِغَالِ):

(١) الشَّمْسُ غَرِبَتْ فَإِذَا التَّكَالِيفُ بِدَأَهَا التَّلْمِيزُ.

(٢) طَالِبًا كَلَّمْتُهُ نَفْعَتَهُ كَثِيرًا.

(٣) الْأَمَالَ قَصَّرْتُهَا فَعَشَتْ عَيْشَةً سَعِيدَةً.

(٤) كَلَّا وَعَدْنَاهُ، وَفِينَا بَعْدَهُنَا.

فقہ:

- ۵۱- مطابق مذهب شافعی، حداکثر مدت «حیض» و «طهر» به ترتیب چند روز است؟
 (۱) پانزده روز - پانزده روز
 (۲) هفت روز - پانزده روز
 (۳) هفت روز - بیست و سه روز
 (۴) پانزده روز - نامحدود
- ۵۲- برای انجام کدام امر، نیازی به «وضو» نیست؟
 (۱) طواف کعبه
 (۲) لمس قرآن با جلد
 (۳) حمل قرآن در ائاثیه
 (۴) پوشیدن خُف جهت مسح کشیدن بر آن
- ۵۳- وقت اختیار نماز عشاء کدام است؟
 (۱) تا پیش از $\frac{1}{3}$ شب
 (۲) تا پیش از $\frac{2}{3}$ شب
 (۳) تا پیش از طلوع فجر صادق
 (۴) تا پیش از طلوع فجر کاذب
- ۵۴- اگر در شهری با وجود امکان برگزاری یک نماز جمعه، دو نماز جمعه برگزار شود، کدام گزاره در این مورد درست است؟
 (۱) نماز جمعه‌ای که اول تمام شود صحیح خواهد بود.
 (۲) نماز جمعه‌ای که اول شروع شده صحیح است.
 (۳) هر دو نماز جمعه صحیح خواهند بود.
 (۴) هر دو نماز جمعه باطلند و باید نماز ظهر بخوانند.
- ۵۵- کدام مورد درباره «استسقا» درست است؟
 (۱) در استسقا اصولاً خطبه، تشریح نشده است.
 (۲) خطبه‌ها بعد از نماز خوانده می‌شود مثل نماز جمعه.
 (۳) نماز، قبل از خطبه‌ها خوانده می‌شود همانند عید فطر.
 (۴) تقدیم و تأخیر خطبه و نماز در استسقا، به صلاح دید امام است.
- ۵۶- عبارت «أن یکونَ بینَ شخصینِ مثلاً من أهل الزکاةِ نصابٌ غیر مشترک من المال» بیانگر کدام یک از انواع شرکت در بحث زکات است؟
 (۱) خلطهٔ أوصاف
 (۲) خلطهٔ شیوع
 (۳) خلطهٔ أعیان
 (۴) خلطهٔ أموال
- ۵۷- پرداخت زکات به کدام یک می‌تواند جایز باشد؟
 (۱) جد
 (۲) جدّه
 (۳) دختر کوچک
 (۴) فرزند پسر بالغ
- ۵۸- کدام مورد، مُفسد اعتکاف نیست؟
 (۱) نفاس
 (۲) حجامت
 (۳) جنون
 (۴) خروج از مسجد
- ۵۹- وجوب رمی جمرات روز سوم ایام تشریق در چه صورتی ساقط می‌شود؟ در صورتی که شخص پیش از
 (۱) غروب خورشید روز دوم ایام تشریق، منا را به سوی مکه ترک کند.
 (۲) طلوع فجر صادق روز سوم ایام تشریق، منا را به سوی مکه ترک کند.
 (۳) طلوع خورشید روز سوم ایام تشریق، منا را به سمت مکه ترک کند.
 (۴) غروب خورشید روز دوم ایام تشریق، منا را به سمت مزدلفه ترک کند.
- ۶۰- فردی نذر می‌کند که حج خانهٔ خدا را به‌جای آورد، اما قبل از تمکن بر انجام آن فوت می‌کند. در این صورت کدام گزینه صحیح است؟
 (۱) نذر ساقط می‌شود، زیرا او تقصیری نکرده است.
 (۲) از اموال او، حج ادا می‌شود زیرا عمل به نذر، واجب است.
 (۳) با قیاس بر دین، فرزندان ذکور، از اموال میت و به نیابت از او حج را به‌جای می‌آورند.
 (۴) با قیاس بر روزه، فرزندان ذکور، از اموال خود و به نیابت از میت، حج را به‌جای می‌آورند.

- ۶۱- کفاره «پوشاندن سر» و «قتل صید» در حالت احرام به ترتیب چگونه کفاره‌ای است؟
 (۱) مُخَيَّر مَقْدَر - مُخَيَّر مَعْدَل
 (۲) مُخَيَّر مَعْدَل - مُخَيَّر مَقْدَر
 (۳) مُخَيَّر مَرْتَب - مُخَيَّر مَعْدَل
 (۴) مُخَيَّر مَقْدَر - مُخَيَّر مَرْتَب
- ۶۲- حداقل سن شتر، گاو و بز برای قربانی کردن، به ترتیب، چند سال تمام است؟
 (۱) ۱-۲-۳ (۲) ۱-۴-۶ (۳) ۲-۳-۷ (۴) ۲-۲-۵
- ۶۳- در کدام صورت، ولایت نکاح، به «ولی ابعد» منتقل نمی‌شود؟
 (۱) غیبت ولی (۲) جنون ولی (۳) فسق ولی (۴) حجر ولی
- ۶۴- حداقل مدت حمل چند ماه است و مستند اصلی آن چیست؟
 (۱) شش ماه - قرآن (۲) شش ماه - اجماع (۳) چهار ماه - سنت (۴) نه ماه - قرآن
- ۶۵- مردی خطاب به همسرش می‌گوید: «انت طالق ثلاثاً الاً ثلاثاً». در این صورت، کدام گزاره صحیح است؟
 (۱) تنها یک طلاق واقع می‌شود احتیاطاً للابضاع.
 (۲) سه طلاق واقع و زوجه، بینونه کبری می‌شود.
 (۳) هیچ طلاقی واقع نمی‌شود زیرا هر سه طلاق، استثناء شده است.
 (۴) در وقوع تعداد طلاق‌ها، نیت زوج، تعیین‌کننده است به‌خاطر قاعده نیت.
- ۶۶- طلاق دادن زن «حامله» و «یائسه» به ترتیب چگونه طلاقی است؟
 (۱) بدعی - سنی (۲) نه سنی نه بدعی - سنی
 (۳) نه سنی نه بدعی - بدعی (۴) نه سنی نه بدعی - نه سنی نه بدعی
- ۶۷- کفاره کدام مورد بیشترین شباهت را با «کفاره ظهار» دارد؟
 (۱) ایلاء (۲) یمین غموس (۳) یمین لجاج (۴) افساد روزه رمضان
- ۶۸- کدام گزینه در مورد ترتیب ایمان در لعان «زوج» و «زوجه» صحیح است؟
 (۱) تقدم لعان زوج بر زوجه شرط است.
 (۲) ترتیب لعان زوج و زوجه به انتخاب قاضی است.
 (۳) ترتیب لعان زوج و زوجه به انتخاب خود آنان است.
 (۴) تقدم لعان زوجه بر زوج شرط است، مشروط به درخواست زوجه.
- ۶۹- حکم «توقیت» و «تعلیق» ایفاء چیست؟
 (۱) توقیت و تعلیق ایفاء جایز است زیرا مانند تعیین امیر است.
 (۲) توقیت و تعلیق ایفاء جایز نیست زیرا مانند وکالت است.
 (۳) توقیت ایفاء جایز است ولی تعلیق آن جایز نیست.
 (۴) تعلیق ایفاء جایز است ولی توقیت آن جایز نیست.
- ۷۰- در مسئله زیر کدام یک توسط «اخ شقیق» حجب نمی‌شود؟
 «مات عن زوجة و جدة و اخ لأم و اخت لأب و عم شقیق و ابن اخ شقیق و اخ شقیق.»
 (۱) عم شقیق (۲) ابن اخ شقیق (۳) اخ لأم (۴) اخت لأب
- ۷۱- از حدیث نبوی زیر، کدام «حکم تکلیفی» و «وضعی» استنباط می‌شود؟
 «لا یبع حاضر لباد»
 (۱) کراهت - صحت (۲) حرمت - بطلان
 (۳) حرمت - صحت (۴) مکروه تحریمی - بطلان

۷۲- اگر در مدت زمان خیار و پس از قبض مبیع توسط مشتری، مبیع، تلف شده و بایع، معامله را فسخ نماید وظیفه مشتری چیست؟

- (۱) پرداخت ثمن معامله به بایع.
- (۲) چیزی برعهده او نیست چون ید او امانی بوده است.
- (۳) پرداخت بیشترین قیمت مبیع از روز قبض تا روز تلف.
- (۴) پرداخت مثل مبیع در صورت مثلی بودن و قیمت آن در صورت قیمی بودن.

۷۳- در کدام عقد، «اقاله» جریان دارد؟

- (۱) حواله
- (۲) جعاله
- (۳) نکاح
- (۴) اجاره

۷۴- در کدام صورت، عقد اجاره صحیح است؟

- (۱) اجاره خانه به مستأجر در مقابل انجام تعمیرات
- (۲) اجاره فرد برای ساختن یک دیوار در مدت سه روز
- (۳) اجاره یک ماشین برای رساندن یک نفر از تهران تا شیراز
- (۴) اجاره فرد برای درو کردن گندم در ازای ربع محصولی که به دست می آید.

۷۵- در کدام حالت، عقد مساقات، به پایان رسیده است؟

- (۱) مرگ عامل
- (۲) فوت مالک
- (۳) خیانت عامل در انجام کار
- (۴) پایان مدت مورد توافق عقد

۷۶- حکم هبه مقید به «شرط» و «وقت» چیست؟

- (۱) صحیح است، زیرا هبه، عقدی تبرعی است و در عقود تبرعی توسع وجود دارد.
- (۲) باطل است، زیرا هبه، عقدی تملیکی است و تعلیق و توقیف آن جایز نیست.
- (۳) هبه مقید به شرط، صحیح است اما هبه موقت، باطل است.
- (۴) هبه مقید به وقت صحیح است اما هبه معلق به شرط، باطل است.

۷۷- هرگاه یکی از دو شریک، سهم خود را به ثمن مؤجل، به شخص ثالث بفروشد، تکلیف حق شفعه و پرداخت ثمن چگونه است؟

- (۱) حق شفعه ثابت است و شفیع، بین پرداخت ثمن به صورت حال یا مؤجل مخیر است.
- (۲) حق شفعه ثابت است و شفیع تنها حق پرداخت ثمن به صورت حال را دارد.
- (۳) حق شفعه ساقط است زیرا حق شفعه فوری است و مؤجل بودن ثمن با فوریت، در تضاد است.
- (۴) حق شفعه ساقط است مگر آن که شریک جدید حاضر باشد ثمن را به صورت مؤجل دریافت کند.

۷۸- اگر ضربه جانی سبب مسدود شدن مجرای گوش مجنی علیه گردد، به گونه ای که با وجود سالم بودن پرده گوش، توانایی دریافت امواج صوتی را نداشته باشد، جانی به چه چیزی محکوم می شود؟

- (۱) قصاص
- (۲) نصف دیه
- (۳) دیه کامل
- (۴) حکومت

۷۹- در صورت رد یمین بر مدعی و قسم خوردن از جانب او کدام مورد درست است؟

- (۱) فقط با حکم قاضی حکم به ثبوت حق برای مدعی می شود.
- (۲) حق برای مدعی ثابت است و نیازی به حکم قاضی وجود ندارد.
- (۳) یمین مردوده در حکم بینه است و نیازمند تزکیه مدعی توسط قاضی است.
- (۴) یمین مدعی فقط در صورتی موجب ثبوت حق است که مدعی، شاهی همراه خود داشته باشد.

۸۰- فسخ عقد «عاریه» حق چه کسی است؟

- (۱) تنها حق مستعیر است البته با رضا و علم معیر.
- (۲) حق هر یک از معیر و مستعیر است به شرط رضای طرف دیگر.
- (۳) حق هر یک از معیر و مستعیر است هر چند بدون رضا و علم طرف دیگر باشد.
- (۴) تنها حق معیر است گرچه بدون رضا و علم مستعیر باشد.

اصول:

۸۱- کدام منبع اصولی از حیث طریقه تألیف با سایر منابع تفاوت دارد؟

- (۱) المستصفی غزالی
 - (۲) البرهان جوینی
 - (۳) الاصول جصاص
 - (۴) المعتمد ابو حنین بصری
- ۸۲- کدام مذهب فقهی قائل به توسع و اطلاق اراده مکلف در باب عقود و شرط ضمن عقد است؟
- (۱) حنبلی
 - (۲) حنفی
 - (۳) مالکی
 - (۴) ظاهری

۸۳- «وضع خراج بر زمین‌های مفتوحه توسط مسلمانان» کدام مورد به‌شمار می‌رود؟

- (۱) عقوبت قاصر
- (۲) حق الله خالص
- (۳) عقوبت کامل
- (۴) مؤونتی که معنی عبادی در آن هست.

۸۴- دیدگاه کدام مذاهب درباره تفکیک مفهوم «فرض» و «واجب» به هم نزدیک‌تر است؟

- (۱) حنفیه - حنابله
- (۲) مالکیه - حنفیه
- (۳) حنابله - شافعیه
- (۴) شافعیه - مالکیه

۸۵- گزاره «حسن و قبح افعال، سبب تعلق امر و نهی شرعی به آن‌ها می‌شود»، عقیده کدام گروه از متکلمین است؟

- (۱) معتزله
- (۲) ماتریدیه
- (۳) معتزله و ماتریدیه
- (۴) اشاعره و ماتریدیه

۸۶- عبارت «هو ما طلب الشارِع و عین لأدائه وقتاً مُحدداً» بیانگر کدام نوع واجب است؟

- (۱) محدد
- (۲) مقید
- (۳) کفایی
- (۴) عینی

۸۷- کدام مورد درباره مانع درست است؟

- (۱) يجوز للمكلف أن يوجد.
- (۲) يدخل في خطاب التكليف.
- (۳) لا يدخل في خطاب التكليف.
- (۴) قد يكون للشارع قصد في تحصيله.

۸۸- «قضا» و «ادای» نمازهای یومی به ترتیب جزء کدام یک از واجبات است؟

- (۱) مقید - محدد
- (۲) محدد - غیرمحدد
- (۳) غیرمحدد - معین
- (۴) مطلق - مقید

۸۹- وضعیت «اهلیت وجوب» در «مغمی علیه» و «معتوه» به ترتیب چگونه است؟

- (۱) کامل - ناقص
- (۲) ناقص - منعدم
- (۳) منعدم - منعدم
- (۴) کامل - کامل

۹۰- در خصوص رابطه «اکراه» با «اهلیت»، کدام گزاره، صحیح است؟

- (۱) اکراه فقط منافی اهلیت اداء است.
- (۲) اکراه فقط منافی اهلیت وجوب است.
- (۳) اکراه نه منافی اهلیت وجوب است نه اهلیت اداء.
- (۴) اکراه هم منافی اهلیت وجوب است و هم اهلیت اداء.

- ۹۱- در خصوص شروط «محکوم فیه» کدام مورد، نادرست است؟
 (۱) از امور وجدانی نباشد.
 (۲) ممکن الفعل یا ممکن الترتک باشد.
 (۳) برای مکلف، به صورت تمام و کمال، معلوم باشد.
 (۴) از افعالی نباشد که گاه مشقتی غیرعادی بر آن عارض می شود.
- ۹۲- اگر راوی حدیث برخلاف مفاد آن عمل کرده باشد، حدیث مزبور چگونه حدیثی است؟
 (۱) از نظر حنفیه غیرقابل استناد است.
 (۲) به اتفاق علما مطلقاً غیرقابل استناد است.
 (۳) اگر راوی، فقیه مجتهد باشد به نظر حنفیه قابل استناد است.
 (۴) اگر راوی، فقیه مجتهد باشد به اتفاق علما غیرقابل استناد است.
- ۹۳- اجماع سکوتی، حجتی قطعی است و مخالفت با آن جایز نیست. این رأی، منعکس کننده نظر کدام یک است؟
 (۱) مالکیه (۲) حنابله (۳) شافعیه (۴) شافعیه و حنفیه
- ۹۴- قیاس مع الفارق چگونه قیاسی است؟
 (۱) علت اصل، در فرع، وجود ندارد.
 (۲) به حکم اصل، در شرع، تصریح نشده است.
 (۳) شرط اصل، با شرط حکم اصل، فرق دارد.
 (۴) علت در فرع، ضعیف تر از علت در اصل باشد.
- ۹۵- کدام گزاره درباره «تحقیق المناط» درست است؟
 (۱) النظر و البحث عن وجود العلة و نفي الفارق فی الاصل.
 (۲) تنقیة العلة من الشوائب و تخليصها مما علق بها.
 (۳) استنباط العلة عن طريق التحقيق فی النصوص.
 (۴) النظر و البحث عن وجود العلة فی الفرع.
- ۹۶- آیه شریفه ﴿ و ابتلوا الیتامی حتی إذا بلغوا النکاحَ فإن آنستم منهم رُشداً فادفعوا إلیهم أموالهم ﴾ بر کدام نوع مناسب دلالت دارد؟
 (۱) ملائم (۲) مؤثر (۳) مرسل (۴) ملغی
- ۹۷- در عبارت «لا یقضی القاضی و هو غضبان» علت حکم از چه طریقی به دست می آید؟
 (۱) الاجماع (۲) النص الصریح (۳) السبر و التقسیم (۴) اقتران الوصف بالحکم
- ۹۸- در «مسلك» بودن کدام مورد به عنوان «مسالك العلة» اختلاف بیشتری میان اصولیان وجود دارد؟
 (۱) اجماع (۲) حدیث (۳) تنقیح مناط (۴) سبر و تقسیم
- ۹۹- کدام یک شرط اخذ به مصلحت مرسله نیست؟
 (۱) ذاتاً معقول باشد.
 (۲) شاهد مخصوص بر اعتبار آن موجود باشد.
 (۳) ملائم با مقاصد شرع یا اهداف شارع باشد.
 (۴) اخذ به آن برای حفظ یک امر ضروری باشد.
- ۱۰۰- تقسیم لفظ به «خفی، مشکل، مجمل، متشابه» به چه اعتباری است؟
 (۱) دلالت لفظ بر معنا (۲) وضع لفظ برای معنا (۳) کیفیت دلالت لفظ بر معنا (۴) استعمال لفظ در معنی موضوع له
- ۱۰۱- کلمه «المشركین» در «و قاتلوا المشركین كافة» چیست؟
 (۱) نص (۲) ظاهر (۳) مفسر (۴) محکم

- ۱۰۲- از نظر آمدی، تأویل «شاة» به «قیمت شاة» در حدیث نبوی «فی کلّ اربعین شاة شاة» چگونه تأویلی است؟
 (۱) قریب و معتبر
 (۲) بعید و غیرمعتبر
 (۳) بعید ولی مقبول
 (۴) قریب و نیازمند دلیل
- ۱۰۳- از نظر امام محمد غزالی کدام مورد درباره مدلول امر درست است؟
 (۱) ندب
 (۲) وجوب
 (۳) توقف بین وجوب و ندب
 (۴) توقف بین وجوب و ندب و اباحه
- ۱۰۴- به کاربردن لفظ در «معنای حقیقی مهجور» و در «معنای مجازی مشهور» به ترتیب از زمره چه الفاظی به شمار می‌رود؟
 (۱) کنایه - کنایه
 (۲) صریح - کنایه
 (۳) صریح - صریح
 (۴) کنایه - صریح
- ۱۰۵- کدام گزینه به درستی نظر جمهور را درباره «شمول عموم خطاب بر متکلم» منعکس می‌کند؟
 (۱) مطلقاً شامل می‌شود.
 (۲) مطلقاً شامل نمی‌شود.
 (۳) صرفاً اگر خطاب از نوع نصّ باشد شامل می‌شود.
 (۴) اگر خطاب مقرون به قرائن باشد شامل می‌شود.
- ۱۰۶- کدام اصطلاح از نظر مفهومی با سایر اصطلاحات تفاوت دارد؟
 (۱) قیاس جلی
 (۲) دلالة الدلالة
 (۳) فحوی الخطاب
 (۴) اقتضاء النص
- ۱۰۷- مفهوم مخالف کدام عبارت قرآنی حجیت دارد؟
 (۱) الزانیة و الزانی فاجلدوا کل واحد منهما مائة جلدة
 (۲) یا ایها الذین آمنوا لا تأکلوا الربا أضعافاً مضاعفةً
 (۳) و ربائبکم اللاتی فی حجورکم من نساءکم اللاتی دخلتم بهنّ
 (۴) استغفرلهم أو لا تستغفر لهم إن تستغفر لهم سبعین مرةً لن یغفر الله لهم
- ۱۰۸- نهی از معاملات غرری مصداق کدام یک از مصالح شرعی است؟
 (۱) مصالح تحسینی
 (۲) مکملات حاجیات
 (۳) مکملات مصالح ضروری
 (۴) مصالح حاجیات
- ۱۰۹- کدام مورد از جمله شروط اجتهاد نیست؟
 (۱) معرفة اصول الفقه
 (۲) معرفة الفقه
 (۳) الاستعداد الفطری
 (۴) الإحاطة بمواضع الاجماع
- ۱۱۰- کدام مورد درباره «علت» و «حکمت» حکم درست است؟
 (۱) حکم تابع حکمت است.
 (۲) حکم دائر مدار علت است.
 (۳) حکم گاهی دائر مدار علت و گاهی تابع حکمت است.
 (۴) اگر حکمت قابل درک نباشد، حکم تابع علت خواهد بود.